

MỘT SỐ QUY ĐỊNH MỚI VỀ HÓA ĐƠN ĐIỆN TỬ

QUỐC KHÁNH

Ngày 17/09/2021, Bộ Tài chính đã ban hành Thông tư 78/2021/TT-BTC hướng dẫn thực hiện một số điều của Luật Quản lý thuế, Nghị định 123/2020/NĐ-CP quy định về hóa đơn, chứng từ (**Thông tư 78**) nhằm hoàn thiện các quy định về hóa đơn điện tử (**HĐĐT**). Thông tư 78 sẽ có hiệu lực từ ngày 01/07/2022, với các nội dung chính sau đây:

Thứ nhất, Thông tư 78 quy định cụ thể về việc ủy nhiệm lập HĐĐT. So với quy định trước đây tại Thông tư 39/2014/TT-BTC hướng dẫn thi hành Nghị định 51/2010/NĐ-CP và Nghị định 04/2014/NĐ-CP quy định về hóa đơn bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ, quy định về ủy nhiệm lập hóa đơn (**Thông tư 39**), Thông tư 78 hướng dẫn cụ thể hơn về thủ tục thông báo ủy nhiệm lập HĐĐT với cơ quan thuế (**CQT**). Cụ thể, các bên sẽ phải thông báo cho CQT theo thủ tục thay đổi thông tin đăng ký HĐĐT quy định tại Điều 15, Nghị định 123/2020/NĐ-CP (**Nghị định 123**). Tại thông báo thay đổi thông tin đăng ký sử dụng HĐĐT theo Mẫu 01ĐKTĐ/HĐĐT, cả hai bên sẽ phải điền thông tin chứng thư số được sử dụng tại Phần 5 "Danh sách chứng thư số sử dụng". Riêng thông báo của bên nhận ủy nhiệm sẽ phải điền thêm thông tin tên, tổ chức ủy nhiệm và mã số thuế của bên ủy nhiệm tại cột 5 Phần 6 "Đăng ký ủy nhiệm lập hóa đơn". Đồng thời, Thông tư 78 không yêu cầu bên nhận ủy nhiệm phải niêm yết thông báo ủy nhiệm tại nơi bán hàng dịch vụ. Thay vào đó, các bên sẽ phải công khai việc ủy nhiệm lập hóa đơn lên website của mình hoặc thông báo công khai trên phương tiện truyền thông đại chúng. Khi chấm dứt sự ủy nhiệm, Thông tư 78 không yêu cầu các bên phải lập văn bản xác nhận mà chỉ cần hủy các niêm yết, thông báo trên website của mình hoặc thông báo công khai trên phương tiện truyền thông. Bên cạnh đó, Thông tư 78 không đặt ra yêu cầu báo cáo về việc sử dụng hóa đơn ủy nhiệm mà chỉ đặt ra yêu cầu bên ủy nhiệm chuyển dữ liệu hóa đơn điện tử đến cơ quan thuế quản lý trực tiếp đối với những hóa đơn ủy nhiệm không có mã của CQT.

Thứ hai, cho phép người nộp thuế chuyển đổi áp

dụng HĐĐT không mã thành HĐĐT có mã. Theo đó, người nộp thuế được phép lựa chọn tự nguyện áp dụng HĐĐT có mã của cơ quan thuế hoặc trong một số trường hợp sẽ buộc phải áp dụng HĐĐT có mã của CQT. Đối với trường hợp bắt buộc, khi CQT xác định người nộp thuế thuộc trường hợp rủi ro cao về thuế theo Thông tư 31/2021/TT-BTC và đã ra thông báo về việc chuyển đổi HĐĐT có mã của CQT, người nộp thuế sẽ có 10 ngày làm việc để thực hiện thủ tục chuyển đổi. Theo đó, người nộp thuế sẽ nộp Tờ khai thay đổi thông tin sử dụng HĐĐT theo Mẫu số 01ĐKTĐ/HĐĐT phụ lục IA đính kèm Nghị định 123 qua Cổng thông tin điện tử của Tổng cục Thuế theo quy định tại Điều 15 Nghị định này. Sau khi hết thời hạn 12 tháng kể từ ngày bị buộc phải chuyển đổi áp dụng HĐĐT có mã số của CQT, người nộp thuế có thể chuyển đổi về HĐĐT không có mã số của CQT.

Thứ ba, quy định các trường hợp hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh buộc phải sử dụng HĐĐT, bao gồm:

- (i) Hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh nộp thuế theo phương pháp kê khai phải sử dụng HĐĐT;
- (ii) Hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh nộp thuế theo phương pháp khoán nếu có yêu cầu sử dụng hóa đơn thì CQT cấp lẻ HĐĐT theo từng lần phát sinh; và
- (iii) Hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh khai thuế theo từng lần phát sinh nếu có yêu cầu sử dụng hóa đơn thì CQT cấp lẻ HĐĐT theo từng lần phát sinh.

Lưu ý rằng, đối với các hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh không thực hiện giao dịch với CQT bằng phương tiện điện tử, không có hạ tầng công nghệ thông tin, không có hệ thống phần mềm kế toán, không có phần mềm lập HĐĐT để sử dụng HĐĐT và để truyền dữ liệu hóa đơn đến người mua và CQT thì chưa cần thực hiện ngay việc áp dụng HĐĐT. Tuy nhiên, những hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh đó sẽ phải chuyển đổi dần sang sử dụng HĐĐT trong thời hạn tối đa 12 tháng. Đối với các doanh nghiệp kinh doanh, cá nhân kinh doanh đang hoạt động từ trước 01/07/2022, thời hạn này được tính kể từ ngày 01/07/2022.

Thứ tư, mọi giao dịch đều phải lập hóa đơn. Thông tư 78 bãi bỏ hiệu lực của Thông tư 39. Thông tư 78 không đặt ra quy định về việc lập hóa đơn như quy định tại Điều 16 Thông tư 39. Điều này có nghĩa rằng, pháp luật không đưa ra loại trừ đối với việc lập hóa đơn có giá trị thấp dưới 200.000 VND. Do đó, khi Thông tư 78 có hiệu lực, người nộp thuế sẽ phải lập hóa đơn cho cả những giao dịch dưới 200.000 VND.

Thứ năm, về lộ trình áp dụng HĐĐT. Theo Công văn 10847/BTC-TCT ngày 20/09/2021 của Bộ Tài chính về việc Phối hợp triển khai HĐĐT theo quy định tại Luật Quản lý thuế 2019 và Nghị định 123, 06 tỉnh thành sẽ tập trung xây dựng cơ sở hạ tầng và giải pháp công nghệ thông tin để triển khai HĐĐT trong giai đoạn đầu là Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Phú Thọ, Quảng Ninh, Bình Định. Trong trường hợp doanh nghiệp tại các địa bàn này chưa đáp ứng được điều kiện về hạ tầng công nghệ thông tin và vẫn muốn tiếp tục sử dụng hóa đơn theo hình thức cũ thì cơ sở kinh doanh phải gửi dữ liệu hóa đơn đến CQT theo Mẫu số 03/DL-HĐĐT Phụ lục IA ban hành kèm theo Nghị định số 123/2020/NĐ-CP cùng với việc nộp tờ khai thuế giá trị gia tăng.

Đối với doanh nghiệp mới thành lập, doanh nghiệp sẽ đăng ký sử dụng hóa đơn theo hướng dẫn của CQT. Dự kiến giai đoạn đầu sẽ kéo dài từ tháng 11/2021 đến tháng 03/2022. Giai đoạn sau sẽ tiến hành triển khai trên tất cả các tỉnh, thành phố còn lại.

MỘT SỐ BÌNH LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Thứ nhất, việc áp dụng HĐĐT đem lại nhiều lợi ích to lớn cho người dân, doanh nghiệp, và sự thuận tiện trong việc quản lý nhà nước trong lĩnh vực về thuế. Thông tư 78 và Nghị định 123 đã đưa ra các quy định hướng dẫn người dân, doanh nghiệp từng bước chuyển đổi sang sử dụng HĐĐT. Doanh nghiệp cần nghiên cứu và chuẩn bị sẵn cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin phù hợp để triển khai áp dụng HĐĐT theo quy định của Thông tư 78 và Nghị định 123.

Thứ hai, theo lộ trình, việc áp dụng hóa đơn điện tử sẽ được thực hiện trước tại các địa phương là Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Phú Thọ, Quảng Ninh, Bình Định. Do đó, những doanh nghiệp tại 06 địa phương trên cần có kế hoạch áp dụng HĐĐT sớm để phù hợp với lộ trình chung mà Bộ Tài chính đã đưa ra.